

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7To/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617010264
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tobiaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8617010264.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tobiaša a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.06.2020, v trestnej veci proti obžalovaným 1/ F.. K. L. a 2/ F.. S.. Z. L. pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zákona a iné, o odvolaní oboch obžalovaných a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Svidník sp. zn. 1T/124/2017 zo dňa 04.11.2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolania obžalovaných F.. K. L., F.. S.. Z. L. a okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník uznal obžalovanú F.. K. L., rod. A. nar. XX.XX.XXXX, vinnou z prečinu podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a obžalovaného F.. S.. Z. L., nar. XX.XX.XXXX vinným z účasti na pokuse prečinu podvodu formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d), § 14 ods. 1, § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

- F.. K. L., hoci od 5.4.2013 bola zamestnaná ako administratívna pracovníčka u zamestnávateľa F.. K. X. - N. V. v K. s dohodnutou mzdou 550 eur mesačne, ustanoveným týždenným pracovným časom 40 hodín a pracovnou dobou od 8.30 do 17.30 hod. alebo od 9.00 hod. do 18.00 hod., po zistení, že je tehotná, s úmyslom získať ďalšie nemocenské dávky a materský príspevok, po dohode s F.. S.. Z. L. likvidátorom O. K. X. v IF. X., tento v snahe dodržať minimálnu dobu zákonného nemocenského poistenia, 2.2.2014 zaslal pobočke N.. vo N. registračný list FO (prihlášku) F.. K. L. na nemocenské poistenie, na ktoré však bola prihlásená spätne od 1.9.2013, lebo 30.8.2013 mala uzatvoriť pracovný pomer aj s O. K. X. v likvidácii, X. ako administratívna pracovníčka s dohodnutou mzdou 1 250 eur + osobné a dohodnutou dĺžkou pracovného času 40 hodín týždenne, pričom tento zamestnávateľ mesačné výkazy poistného a príspevkov aj za F.. K. L. za obdobie od 1.9.2013 do 2.2.2014 príslušnej pobočke sociálnej poisťovne nepredložil, ani za toto obdobie nevedol evidenciu jej pracovného času a práce nadčas a F.. K. L. po uznaní jej dočasnej pracovnej neschopnosti S.. O. N., gynekológom a pôrodníkom v K. od 22.5.2014 do 6.8.2014, na pobočke N. K. v K., si okrem nemocenského a materského z nemocenského poistenia u zamestnávateľa F.. K. X. - N. V. K., dňa 8.8.2014 podala žiadosť o materské za obdobie od 7.8.2014 do 31.3.2015 aj z nemocenského poistenia u zamestnávateľa O. K. X. v likvidácii, X., no zo strany N. K. G. F.. K. L. materské dávky v sume 3 155,50 eura neboli vyplatené.

Za to súd prvého stupňa obžalovanej F.. K. L. uložil podľa § 221 ods. 2 Tr. zákona bez zistenia poľahčujúcich a priťažujúcich okolností s použitím § 56 ods. 1 Tr. zákona peňažný trest vo výmere 300,- (tristo) eur s tým, že podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona ustanovil pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) mesiacov.

Obžalovanému F.. S.. Z. L. uložil podľa § 221 ods. 2 Tr. zákona bez zistenia poľahčujúcich a priťažujúcich okolností s použitím § 56 ods. 1 Tr. zákona peňažný trest vo výmere 300,- (tristo) eur, s tým, že podľa

§ 57 ods. 3 Tr. zákona ustanovil pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podali, v zákonom stanovenej lehote, odvolanie obaja obžalovaní ako aj okresný prokurátor, pričom svoje odvolania súčasne písomne zdôvodnili.

Obžalovaný F.. S.. Z. L. svoje odvolanie odôvodnil tým, že je nevinný, pretože aj na základe opatrenia (správne má byť uznesenia) Krajského súdu v Prešove, ktorým zrušil oslobodzujúci rozsudok s tým, aby konajúci prvostupňový súd vec znovu prejednal obžalobu a doplnil dokazovanie vypočutím svedkýň na hlavnom pojednávaní, a to X. K. a M. H. za účelom ozrejmienia pracovného pomeru F.. K. L., sa na hlavnom pojednávaní nič nové neobjavilo, práve naopak, vysvetlila sa skutočnosť, prečo svedkyňa H. nevidela v práci F.. K. L.. Jednoznačne ju vidieť nemohla, keďže do zamestnania nastúpila ako náhrada za ňu až v auguste 2014, keďže F.. K. L. bola už od mája 2014 práceneschopná a začiatkom júla nastúpila na materskú dovolenku, čiže táto skutočnosť jasne preukazuje, že ju ani stretnúť nemohla, keďže v čase pracovného pomeru pani L. ešte zamestnaná pani H. ani nebola. Práve naopak, súdu jasne a zreteľne potvrdila pani K., že v jeseni 2013 mala vedomosť o pracovnom pomere v tom čase pani A., neskôr L., pretože ak by na internáte v K. nestihala spracovať agendu družstva, mala sa na ňu kedykoľvek obrátiť, aby to pre družstvo spravila práve spoluobžalovaná F.. K. L.. Napriek tejto preukázateľnej skutočnosti ich súd opätovne neoslobodil, ale naopak, uznal oboch vinných a uložil im peňažné tresty.

Poukázal tiež na dve zo svojho pohľadu zásadné skutočnosti, a to že ten istý senát nemôže v tej istej veci rozhodnúť inak, ak sa neobjavili alebo nezrejmili nové skutočnosti. Čiže napriek tomu, že na hlavnom pojednávaní dňa 04.11.2019 všetky výpovede svedkýň svedčili v prospech obžalovaných, súd rozhodol dva krát inak, a to tak, že prvý krát ich oboch oslobodil ten istý senát a ten istý senát ich v druhom prípade uznal vinných napriek tomu, že sa nič nové v konaní neobjavilo a navyše, že sa ešte zreteľnejšie ozrejmilo, že sú nevinní a pracovný pomer F.. K. L. riadne vznikol od 01.09.2013, nebol fiktívny a menovaná si aj riadne vykonávala svoju prácu. Súd tiež vôbec neakceptoval v tomto trestnom konaní zásadu „in dubio pro reo“ a rozhodol presne opačne, že radšej odsúdil nevinných, akoby pri spleti rozporuplných výpovedí a veľkých pochybností v konaní, mal ich oboch v zmysle tejto zásady oslobodiť.

Z vyššie uvedených skutočností navrhol odvolaciemu súdu, aby postupoval podľa § 322 ods. 1, ods. 3 Tr. poriadku a teda zrušil jeho odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vo veci sám rozsudkom rozhodol tak, ako bolo rozhodnuté hneď na prvom pojednávaní 24.01.2019, kde súd špeciálne poukázal na množstvo pochybností v tomto trestnom konaní, a špeciálne zdôraznil, že pri takých pochybnostiach ani oboch obžalovaných nemôže uznať vinných zo spáchania trestného činu, ktorý bol uvedený v podanej obžalobe okresného prokurátora vo Svidníku.

Obžalovaná F.. K. L. vo svojom odvolaní uviedla, že je nevinná. Nijakým spôsobom nebolo preukázané, že pracovný pomer s družstvom X. bol iba fiktívny, ona tam reálne pracovala od 01.09.2013 a dokazovanie je rozporuplné a plné nejasností. Stotožnila sa s pôvodným, zrušeným rozsudkom súdu prvého stupňa. Poukázala na zásadu in dubio pro reo, ktorá by vyslovene mala byť v jej prípade aplikovaná. Nechápala ani, že ohľadom materského to podvod bol a ohľadom nemocenského podvod nebol. Odmietla trpieť za administratívne chyby zamestnávateľa. Súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil výpovede svedkýň K. a H., ktoré vykonal na pokyn krajského súdu. Z týchto výpovedí súd prvého stupňa nezistil žiadne nové skutočnosti, napriek tomu rozhodol odlišne, ako v pôvodnom zrušenom rozsudku. Žiadala, aby ju krajský súd oslobodil spod obžaloby.

Okresný prokurátor vo svojom odvolaní poukázal na to, že pracovná zmluva F.. K. L. s družstvom síce formálne mala všetky zákonom požadované podstatné náležitosti avšak vzhľadom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka jej účelom bolo obchádzanie zákona č. 49/2003 Z.z. o sociálnom poistení v platnom znení, preto ju bolo potrebné vyhodnotiť ako úkon neplatný, resp. že vôbec nevznikol. Vykonaným dokazovaním bolo dostatočne preukázané, že pracovný pomer medzi F.. K. L. k 01.09.2013 reálne nevznikol a že deklarovaná pracovná činnosť nebola reálne menovanou pre družstvo vykonávaná. N. bola teda uvedená do omylu v otázke splnenia podmienok na vyplatenie nemocenských dávok z fiktívneho poistného (pracovného) vzťahu medzi F.. K. L. a družstvom a snaha o ich vylúčenie. Súčasne je potrebné poukázať na uznesenie senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/28/2017 z 13.02.2018, z odôvodnenia ktorého je zrejmé, že dávky sociálneho poistenia vyplácané z rozpočtu Sociálnej poisťovne, ktorá je verejnoprávnou inštitúciou, sú "iným plnením" v zmysle §

225 ods. 1 Tr. zákona, keď niet totiž rozumného dôvodu, pre ktorý by podvodné vylákanie týchto dávok malo byť miernejšie trestné, než podvodné vylákanie subvencie, dotácie alebo príspevku z iného verejnoprávneho rozpočtu. Jednotlivé dávky sociálneho poistenia majú nepochybne aj podpornú funkciu, čo je osobitne zdôraznené v prípade nemocenského a dávky v nezamestnanosti, ktoré sa vyplácajú počas podporného obdobia. Svojim charakterom a účelom sú tak obdobné subvencii alebo dotácii, ktorými sa vo všeobecnosti rozumie verejná finančná podpora resp. príspevok.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd postupoval podľa § 322 ods. 1, ods. 3 Tr. poriadku a teda zrušil odvolaním prokurátora napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vo veci rozsudkom sám rozhodol.

Na základe takto riadne a včas podaných odvolaní krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obaja obžalovaní a okresný prokurátor podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolania obžalovaných a okresného prokurátora nie sú dôvodné.

Úvodom je potrebné uviesť, že prvostupňový súd už vo veci raz meritórne rozhodol a to rozsudkom zo dňa 24.01.2019, ktorým obžalovaných spod obžaloby okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Svidník zo dňa 25.9.2017 za skutok tam uvedený, právne kvalifikovaný ako zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zákona u obžalovanej L. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona a u obžalovaného L. vo forme účasníctva na pokuse podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona v spojení s § 14 ods. 1 Tr. zákona oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom. Krajský súd v Prešove na podklade odvolania okresného prokurátora uznesením sp. zn. 7To/5/2019 zo dňa 06.03.2019 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie v súlade s § 2 ods. 10 Tr. poriadku <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/301/>> a tieto dôkazy aj správne vyhodnotil jednotlivo aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ust. § 2 ods. 12 Tr. poriadku. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/301/>> Súd prvého stupňa tiež v rámci doplnenia dokazovania v potrebnom rozsahu akceptoval pokyny odvolacieho súdu uložené mu v zrušujúcom uznesení, dokazovanie adekvátnym spôsobom doplnil v rozsahu, aký postačoval na rozhodnutie vo veci samej, keď v súlade s pokynmi krajského súdu doplnil dokazovanie a to výsluchom svedkýň X. K. a M. H. s tým, že súčasne porovnal pracovnú zmluvu svedkyne K. (predtým I.) s pracovnou zmluvou obžalovanej L.. Túto zmluvu si súd prvého stupňa nemusel zaobstarat', keďže bola súčasťou spisu na č. l. 188 a súčasne sa dôsledne riadil aj názorom odvolacieho súdu ohľadom právnej kvalifikácie skutku.

V nadväznosti na vykonané dokazovanie, prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 168 ods. 1 Tr. poriadku <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/301/>> podrobne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za pochybné a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporovali.

Z odôvodnenia rozsudku, najmä z jeho písomných dôvodov podrobne rozpísaných, je zrejmé, ako sa okresný súd vysporiadal s obhajobou obžalovaných i tvrdeniami jednotlivých svedkov o tom, ako malo dôjsť k skutku, za ktorý boli obaja obžalovaní trestne stíhaní.

Krajský súd nemal pochybnosti o správnosti skutkových zistení, tieto zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania na hlavných pojednávaniach, ako aj v prípravnom konaní. Aj podľa názoru krajského súdu bolo bez odôvodnených pochybností dokázané, že skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní, sa stal, má znaky trestného činu a spáchali ho práve obžalovaní F. K. L. a F. S. Z. L.. Vzhľadom na to, že na skutkové zistenia, ako aj na právne posúdenie konania oboch obžalovaných sa podrobne a dostatočne presvedčivo poukazuje v odôvodnení napadnutého rozsudku, kde okresný súd detailne a presvedčivo uviedol skutočnosti, ktoré ho viedli k hore uvedenému rozhodnutiu, odvolací súd

si tieto úvahy a závery súdu prvého stupňa v celom rozsahu osvojil, nemá o nich pochybnosti a preto v podrobnostiach na ne odkazuje a dodáva nasledovné.

V prvom rade je potrebné poukázať na zistenia N., pobočka N., ktorá konala a rozhodovala o žiadosti obžalovanej o priznanie materskej a nemocenskej dávky. Zistené skutočnosti vo svojich výpovediach prezentovali svedkovia G. a E., ako splnomocnení zástupcovia poškodenej N., a.s. a sú objektivizované aj listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu, predovšetkým rozhodnutiami pobočky N.. Svedkyňa G. vypovedala, že obž. F. K. L. si uplatnila od 22.05.2014 nárok na nemocenské pri dočasnej práceneschopnosti a od 07.08.2014 nárok na materské zo súbehu dvoch povinných nemocenských poistení zamestnanca u zamestnávateľa F. K. X. - N. V. K., kde jej vzniklo nemocenské poistenie od 05.04.2013, pričom žiadosť bola doručená 03.06.2014 a u zamestnávateľa O. podielnikov X. v likvidácii, kde nemocenské jej vzniklo od 01.09.2013 a žiadosť o nemocenské bola doručená 06.06.2014. U zamestnávateľa N. V. neboli zistené pochybnosti, preto jej bolo priznané nemocenské a materské. Pri zamestnávateľovi O. K. X. v likvidácii bolo zistené, že povinné nemocenské poistenie vzniklo od 01.09.2013 späťne, keď registračný list osoby (prihláška) bol zaslaný až 02.02.2014, pričom zamestnávateľ nepredkladal mesačné výkazy poistného a príspevkov a na výzvy nereagoval. Pracovný vzťah v O. K. X. v likvidácii podľa pracovnej zmluvy bol uzatvorený 30.08.2013 a zamestnávateľ oznamovaciu povinnosť splnil až 2.2.2014, teda v čase, keď F. K. L. už mohla vedieť, že je tehotná a teda jej vznikne nárok na materské, pričom tento nárok si uplatnila od 07.08.2014. Tým, že bola späťne prihlásená na nemocenské poistenie od 01.09.2013, k 07.08.2014, keď jej vznikol nárok na materské, bola splnená podmienka najmenej 270 dní nemocenského poistenia. Súčasne zamestnávateľ stanovil takú mzdu, aby nárok na dávku vznikol v maximálnej výške. Tieto skutočnosti potvrdil aj svedok E..

Ďalej je potrebné uviesť, že samotný skutok, spočívajúci v tom, že došlo k uplatneniu materského a nemocenského okrem pracovného pomeru so spoločnosťou F. K. X. - N. V. K. aj z pracovného pomeru s O. K. X. nepopierajú ani samotní obžalovaní, ktorých obrana spočívala v tom, že pracovný pomer nebol účelový, bol riadne uzatvorený 01.09.2013 a obžalovaná L. prácu v zmysle pracovnej zmluvy aj riadne vykonávala. Krajský súd práve z dôvodu posúdenia, či nešlo o účelový, fiktívny pracovný pomer, považoval za nevyhnutné, aby boli k veci vypočuté ďalšie zamestnankyne X. K. a M. H. pracujúce na obdobných pracovných pozíciách ako obžalovaná, ktoré by objasnili na jednej strane svoje pracovné podmienky za účelom porovnania s podmienkami obžalovanej a aby sa vyjadrili, či majú vedomosť o výkone práce a prítomnosti obžalovanej na pracovisku.

Z výpovedí týchto svedkýň, ktoré súd prvého stupňa vypočul aj na hlavnom pojednávaní v zmysle pokynov krajského súdu, najmä z výpovede svedkyne K., keďže svedkyňa H. mala nastúpiť do práce až po odchode obžalovanej, vyplynulo, že popri škole pracovala u obž. F. L., kde vykonávala administratívnu činnosť a prácu vykonávala na internáte, kde chodila do školy. U obž. F. L. pracovala na základe pracovnej zmluvy na dobu neurčitú a za prácu poberala mzdu 500 eur mesačne + osobné príplatky. Mzdu poberala od obžalovaného, kedy jej peniaze priniesol na internát v čase, keď jej priniesol aj ďalšiu prácu. Výplatné pásky nedostávala a F. L. osobne nikdy nestretla.

Z porovnania pracovných zmlúv svedkyne K. (č. I. 188) a obžalovanej (č. I. 219) je taktiež evidentné, že obe mali vykonávať obdobnú prácu na pozícii administratívnej pracovníčky s tým, že X. K. mala za túto prácu, v plnom rozsahu 40 hodín týždenne, poberať mzdu vo výške 500,- eur plus osobné príplatky a obžalovaná za tú istú prácu, tiež v rozsahu 40 hodín týždenne mzdu vo výške 1250,- eur plus osobné príplatky. Aj z výpovede svedkyne H. vyplynulo, že mzdu za svoju prácu mala okolo 700,- eur, teda podstatne menej ako obžalovaná a ani ona výplatné pásky nedostávala.

O účelovosti konania obžalovaných svedčia aj ďalšie skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania. V prvom rade je nutné poukázať na to, že obžalovaný L. ako zamestnávateľ nepredložil za obžalovanú za obdobie od 01.09.2013 do 02.02.2014 pobočke N. mesačné výkazy poistného a príspevkov, pričom nereagoval ani na výzvy a aj napriek tomu, že pracovný pomer mal trvať už od 01.09.2013, obžalovanú prihlásil do sociálnej poisťovne až 02.02.2014, teda až po tom, čo sa obžalovaná preukázateľne dozvedela o svojom tehotenstve. Vo výpovediach obžalovanej boli prítomné rozpory ohľadom určenia obdobia, kedy sa mala dozvedieť o svojom tehotenstve, keď v prípravnom konaní uvádzala mesiace január až február 2014, na hlavnom pojednávaní uviedla február 2014, pričom však zo správy S. O. N. vyplýva, že tehotenstvo jej bolo zistené už 28.01.2014, k čomu sa vyjadrila tak, že pokiaľ je tento dátum na lekárskej správe, tak sa to zrejme dozvedela v ten deň. V tej istej výpovedi

na hlavnom pojednávaní tiež uviedla, že obžalovaný ju nahlásil do sociálnej poisťovne dňa 02.02.2014, a to v čase, keď ešte o svojom tehotenstve nevedela, čo je však v rozpore s lekárskou správou S.. N., ako aj s jej ďalšími vyššie uvedenými tvrdeniami, z ktorých je zrejmé, že o tom, že je tehotná, sa musela dozvedieť už 28.01.2014.

Ďalej je potrebné poukázať na to, že obžalovaný svojim zamestnancom nedával výplatné pásky, pričom obžalovaná po uplatnení nároku na materské a nemocenské predložila výplatné pásky až dodatočne, na výzvu N., ktoré si vyžiadala od obžalovaného a ten jej ich zadovážil. Zo strany obžalovaného L. tiež nebolo hodnoverne vysvetlené, prečo nie je k dispozícii účtovníctvo firmy za rozhodujúce obdobie, keď síce vo svojej výpovedi uviedol, že účtovníctvo bolo znehodnotené ešte v júli 2012 počas krádeže v administratívnej budove, ktorú páchatelia po odchode z miesta činu vytopili a postriekali hasiacimi prístrojmi, avšak pracovný pomer obžalovanej mal byť založený až 30.08.2013 a ku skutku malo dôjsť až 02.02.2014, teda dávno po tom, čo mala byť účtovná agenda poškodená.

Okrem toho, v čase spáchania skutku bolo družstvo X. v likvidácii, nemalo vykonávať žiadnu podnikateľskú činnosť s produkciou zisku a konateľ, obžalovaný L., bol povinný vykonávať iba činnosť smerujúcu k likvidácii právnickej osoby. Nezrovnalosti v pracovnoprávných záležitostiach boli zistené aj pri kontrole Inšpektorátu práce, ktorá sa vykonala na základe podnetov N. v roku 2014. Boli pri nej zistené nedostatky u O. ohľadom pracovného vzťahu F.. L., spočívajúce v nevedení evidencie pracovného času u obžalovanej a jej nelegálneho zamestnávania, nebol zaznamenaný koniec a začiatok pracovného času a nebolo možné zistiť presný výkon práce obžalovanou. Zamestnávateľovi bola uložená pokuta vo výške 2000,- eur, čo vyplynulo z dokladov z Inšpektorátu práce.

Z výpovede svedkyne G. tiež vyplynulo, že na to, aby bola splnená podmienka pre výplatu nemocenských dávok, musí byť dotyčná osoba poistená 270 dní, čo práve bolo splnené tým, že sa mal pracovný pomer začať späť od 01.09.2013 a tiež mzda 1250,- eur bola dohodnutá v takej výške, aby obžalovaná získala nárok na maximálnu výšku materského. Aj tieto indicie podľa krajského súdu nasvedčujú účelovosti pracovného pomeru s tým, že dátum nástupu do práce a výška mzdy neboli práve takýmto spôsobom a v takej výške dohodnuté náhodne.

Aj keď obhajoba opakovane tvrdila, že obžalovaná prácu pre O. vykonávala po víkendoch, po nociach či vo svojom voľnom čase, krajský súd bez toho, aby spochybňoval pracovné schopnosti obžalovanej, považuje za málo pravdepodobné, aby táto stíhala vykonávať súbežne dve práce pre dvoch rôznych zamestnávateľov, jednu s miestom výkonu práce v K., druhú vo N., v plnom rozsahu 40 hodín tak, aby tieto práce vykonávala riadne v zmysle pracovnej zmluvy a aby nedochádzalo k fiktívnej práci, prípadne aj diskriminácii voči iným zamestnancom.

K námietke obžalovaného L., že dávka z nemocenského poistenia sa vypočítava pri viacerých pracovných pomeroch iba z rozdielu medzi nimi, teda by nedávalo zmysel, aby pristúpili k takémuto konaniu krajský súd uvádza, že výška materského sa určuje ako 75 % denného vymeriavacieho základu. Denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky je podiel súčtu vymeriavacích základov, z ktorých poistenec zaplatil poistné na nemocenské poistenie v rozhodujúcom období a počtu dní rozhodujúceho obdobia. Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je spravidla kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na materské a nemocenské. Ak vznikne nárok na nemocenskú dávku z viacerých nemocenských poistení, nemocenská dávka sa určí z úhrnu denných vymeriavacích základov na určenie výšky nemocenských dávok z tých poistení, z ktorých vznikol nárok na nemocenskú dávku, a nemocenská dávka sa vo výsledku vypláca len jedna (informácie dostupné na stránke N.). Z uvedeného je zrejmé, že výška materskej dávky sa nepočíta iba z rozdielu miezd z jednotlivých pracovných pomerov, pričom, aj keby tomu tak bolo, ako tvrdí obžalovaný, krajský súd poukazuje na skutočnosť, že túto námietku ani jeden z obžalovaných neprezentoval počas celého konania, z čoho je možné vyvodiť, že ani sám obžalovaný v čase spáchania skutku takýmto spôsobom neuvažoval a uvedenou informáciou, údajne od pracovníčky Sociálnej poisťovne, v tom čase nedisponoval.

Všetky tieto skutočnosti a dôkazy takto vo svojom súhrne usvedčujú obžalovaných zo spáchania skutku a vytvárajú podľa názoru krajského súdu dostatočný podklad pre vyslovenie viny obžalovaných tak, ako boli uznaní vinnými súdom prvého stupňa.

Správnym bol aj postup súdu prvého stupňa, keď pristúpil k úprave skutkovej vety a to tak, že zo skutku vypustil časť týkajúcu sa žiadosti obžalovanej o nemocenské za obdobie od 01.06.2014 do 06.08.2014, čo by predstavovalo nemocenské dávky v sume 742,10 eur (skutkovú vetu bolo potrebné upraviť aj vypustením slovných konštatovaní o snahe získania nemocenských dávok). V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že za danej situácie sa mu javí ako dôvodná obrana obžalovaných, že k vzniku dočasnej práceneschopnosti obž. L. došlo až po 111 dňoch od jej „oneskoreného“ prihlásenia, t.j. od 02.02.2014, čiže vo vzťahu k PN obžalovanej je ťažko tvrdiť, že by išlo o jej účelové zamestnanie. Aj podľa názoru krajského súdu na je totiž ťažko obžalovanej preukázať, že už v čase prihlásenia obžalovanej do N. t.j. 02.02.2014 vedela dopredu, že bude práceneschopná. V tejto časti sa, aj podľa názoru krajského súdu, konanie obžalovaných už, na rozdiel od materskej dávky, nedá hodnotiť ako účelové, keďže nebola tu už preukázaná snaha obžalovaných dosiahnuť spätné priznanie dávky a za tým účelom prispôsobiť situáciu tak, aby nárok bol vznikol.

Z hľadiska právnej kvalifikácie súd prvého stupňa postupoval v intenciách zrušujúceho uznesenia krajského súdu zo dňa a správne, odlišne od obžaloby, kvalifikoval skutok ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona a to v prípade obžalovanej F.. K. L. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, keď bolo preukázané, že v úmysle spáchať trestný čin sa dopustila takého konania, ktoré bezprostredne smerovalo k tomu, aby sa na škodu cudzieho majetku obohatila tým, že uviedla iného do omylu a tým by spôsobila, v prípade, ak by došlo k dokonaniu trestného činu, väčšiu škodu. U obžalovaného F.. S.. Z. L. sa jednalo o konanie spočívajúce v účasti v účasti v forme pomoci na tomto trestnom čine v zmysle § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona, keď bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že úmyselne poskytol inej osobe pomoc zadovážením prostriedkov na spáchanie konania, ktoré bezprostredne smerovalo k tomu, aby na škodu cudzieho majetku iného obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak väčšiu škodu v prípade, ak by došlo k dokonaniu trestného činu. Škoda, ktorá mohla vzniknúť a nebola spôsobená len z dôvodu, že k dokonaniu trestného činu nedošlo, by bola vo výške 3155,- eur, čo predstavuje väčšiu škodu v zmysle § 125 ods. 1 Tr. zákona.

V súvislosti s právnou kvalifikáciou skutku považuje krajský súd za nevyhnutné ešte osobitne poukázať na dôvody, pre ktoré posúdil konanie obžalovaných ako prečin podvodu, nie ako zločin subvenčného podvodu tak, ako ho právne kvalifikovala obžaloba.

Už v zrušujúcom uznesení zo dňa 06.03.2019 krajský súd vyslovil názor, že dotknutý skutok tak, ako ho popísal prokurátor v obžalobe, nezodpovedá právnej kvalifikácii v zmysle § 225 Tr. zákona Páchatel' spácha trestný čin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Tr. zákona v jeho základnej skutkovej podstate vtedy, ak vyláka od iného dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce, ktorých poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, a to tým, že ho uvedie do omylu v otázke ich splnenia. Predpokladom k naplneniu uvedenej objektívnej stránky je vylákanie dotácie, subvencie, príspevku alebo iného plnenia z rozpočtu štátu alebo rozpočtu verejnoprávnych inštitúcií a štátnych fondov.

Subvenciou je určitý finančný príspevok poskytnutý verejnou inštitúciou alebo vládou, ktorý pre daný subjekt predstavuje určitú výhodu, zvýhodnenie. Dotáciou je peňažný prídel zo štátneho rozpočtu, ktorý je relatívne pravidelný, poskytovaný subjektom štátnej správy a samosprávy a za istých podmienok aj fyzickým a právnickým osobám, napr. podľa zákona č. 523/2004 Z. z. Dotácia je poskytovaná na činnosť, ktorá sleduje verejný záujem. Iným plnením zo štátneho rozpočtu predstavuje predovšetkým štátna pomoc (zákon o štátnej pomoci), ktorá sa poskytuje podnikateľom. Ide teda o taký prídel najmä finančných prostriedkov z verejných prostriedkov, na ktoré nie je právny nárok, pokiaľ osobitná právna norma neustanoví inak. Táto finančná podpora sa poskytuje tak fyzickým ako aj právnickým osobám len na základe žiadosti a to rozhodnutím príslušného orgánu, ktoré obsahuje príjemcu, výšku podpory, prípadne príspevku, a účel, na ktorý sa dotácia, subvencia, či príspevok poskytuje, a podmienky jej použitia.

Možnosť poskytnutia finančnej podpory tak fyzickým ako aj právnickým osobám a spravidla účelová viazanosť jej použitia za splnenia vymedzených podmienok vylučuje, aby medzi tieto finančné podpory patrila aj nemocenská dávka poskytovaná počas dočasnej pracovnej neschopnosti poistenca a materská poskytovaná počas starostlivosti o narodené dieťa. Ďalším faktorom, ktorý neumožňuje zaradiť nemocenské dávky medzi finančné podpory, ktorým poskytuje ochranu ustanovenie § 225 Tr.

zákona, je zákonný nárok poistenca na nemocenskú dávku, v prípade zamestnanca za predpokladu splnenia všeobecných podmienok uvedených v § 30 a § 33 a nárok na materské za splnenia podmienok stanovených § 48 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

V prípade osobitných druhov podvodu (poisťovací, úverový, subvenčný) sú všetky skutkové podstaty abstraktnými ohrozovacími deliktami, kedy nejde do popredia ani tak majetkový prospech alebo spôsobenie škody, ale už to, čo vzniku škody predchádzalo, teda vytváranie podmienok pre zisk neoprávneného plnenia, čiže už napríklad nepravdivá žiadosť o príspevok. Subvenčný podvod nechráni všetky plnenia z verejných rozpočtov. Zneužívanie niektorých dávok (sociálne poistenie) je, aj podľa názoru krajského súdu, právne kvalifikované len ako obyčajný podvod. V prípade rozdielov v trestných sadzbách, keď obyčajný podvod je trestaný miernejšie oproti špeciálnym podvodom, sa nejedná o neoprávnený prospech páchatel'a spočívajúci v tom, že pri posúdení ako všeobecný podvod mu bude uložený miernejší trest a opačne. Takáto odlišnosť v postihu obyčajného podvodu voči špeciálnym druhom podvodu je však funkčnou nerovnosťou, ktorá je ústavne udržateľná (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu ČR Pl. ÚS 5/2000 zo dňa 20.2.2011).

V nadväznosti na vyššie uvedené sa žiada ešte dodať, že rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo/28/2017 zo dňa 13.02.2018, z odôvodnenia ktorého je zrejmé, že dávky sociálneho poistenia vyplácané z rozpočtu Sociálnej poisťovne, ktorá je verejnoprávnu inštitúciou, sú "iným plnením" v zmysle § 225 ods. 1 Tr. zákona, keď niet totiž rozumného dôvodu, pre ktorý by podvodné vylákание týchto dávok malo byť miernejšie trestné, než podvodné vylákание subvencie, dotácie alebo príspevku z iného verejnoprávneho rozpočtu, na ktoré sa odvoláva okresný prokurátor vo svojom odvolaní, nemá povahu judikátu a tento právny názor nebol doposiaľ publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu. Naopak, krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na judikát Najvyššieho súdu SR R 23/2005, v zmysle ktorého služobný príjem profesionálneho vojaka (resp. niektorá zložka jeho služobného príjmu) nemôže byť považovaný za "iné plnenie zo štátneho rozpočtu" tak, ako to má na mysli ustanovenie § 250b ods. 1 Tr. zákona (č. 40/1961) o subvenčnom podvode, pretože pojmový znak objektívnej stránky uvedeného trestného činu označený ako "iné plnenie zo štátneho rozpočtu" musí byť svojím charakterom a účelom obdobné dotácii alebo subvencii. Aj keď sa jedná v prípade tohto judikátu o zvýšený služobný príjem vojaka, nie o dávku sociálneho poistenia, v oboch prípadoch sa jedná o určité dávkové plnenie po splnení zákonných podmienok fyzickej osobe, ktoré je sociálneho charakteru, pričom v oboch prípadoch sa jedná o príjem resp. ekvivalent príjmu fyzickej osoby, ktorý slúži danej osobe na živobytie, nie na podnikateľskú činnosť. Nejedná sa teda o subvenciu alebo dotáciu na nejakú činnosť, ktorá je naopak fakultatívnym plnením, na ktoré nie je vopred právny nárok ani sa ním nesleduje verejný záujem, ako pri dotácii.

Za takýchto okolností teda krajský súd považoval v intenciách vyššie uvedených dôvodov a úvah výrok o vine a právnej kvalifikácii v napadnutom rozsudku za zákonný a vecne správny.

Krajský súd ešte považuje k odvolacej námietke obžalovaného L., týkajúcej sa toho, že ten istý súd nemôže rozhodnúť dvakrát úplne odlišne, za nevyhnutné zdôrazniť, že súd prvého stupňa je v zmysle § 327 ods. 1 Tr. poriadku viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil, pričom krajský súd ako súd odvolací uvedený názor zastával od počiatku, čo podrobne odôvodnil v zrušujúcom uznesení zo dňa 06.03.2019.

Rovnako k odvolacej námietke vo vzťahu k výpovediam svedkýň K. a H., že ich výsluch nepriniesol do veci žiadne nové skutočnosti, krajský súd poukazuje na to, že predovšetkým svedkyňa K., ktorej pracovná zmluva je súčasťou spisu, potvrdili zásadne odlišné podmienky zamestnávania oproti obžalovanej L.. Správne v tejto súvislosti súd prvého stupňa poukázal na výšku mzdy a cenu práce obžalovanej oproti porovnateľnej zamestnankyniam na porovnateľnej pozícii, p. Polačkovej a p. Kytikovej, ktorá bola približne dvojnásobná. Podľa názoru krajského súdu sa mohlo v danom prípade jednať buď iba o bezdôvodné znevýhodňovanie, resp. zvýhodnenie niektorého zo zamestnancov na obsahovo obdobnej pracovnej pozícii alebo o účelovo navýšenú výšku mzdy za účelom zvýšenia štátnej dávky zo sociálneho poistenia. Naviac, suma 1.250,- eur ako hrubá mzda obžalovanej bola, bez objektívnych dôvodov, aj keď krajský súd uznáva voľnosť zamestnávateľa pri uzatváraní pracovnej zmluvy, disproporčne navýšená a to v takom rozsahu, aby v prípade splnenia podmienky zaručovala maximálnu dennú sumu vymeriavacieho základu pre výpočet materskej dávky. Skutočnosti ohľadom

rozsahu svojho pracovného času, náplne práce a mzdových podmienok potvrdila aj svedkyňa Kytiková, pričom mzdové podmienky boli za rovnakú prácu s rovnakým ustanoveným týždenným pracovným časom podobné ako u svedkyne K., avšak vo výraznom nepomere vo vzťahu k obžalovanej L.. Svedkyňa H. nastúpila do zamestnania až po odchode obžalovanej na materskú, avšak svedkyňa K., ako už bolo skôr konštatované, obžalovanú na pracovisku ani raz nestretla. Obe svedkyne časť prác mohli vykonávať aj mimo pracoviska, avšak v určitom rozsahu sa pri výkone práce, na rozdiel od obžalovanej, boli prítomné aj priamo na pracovisku v X.. Na záver sa javí ako dôležité poznamenať, že sám obžalovaný na hlavnom pojednávaní vo vzťahu k výpovediam týchto svedkýň uviedol okrem iného, že ich mzdy boli riadne evidované v účtovníctve, pričom mzda obžalovanej L., ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, takto riadne evidovaná nebola. Práve tieto skutočnosti, ktoré sa objasnili výsluchom svedkýň preto podľa názoru krajského súdu boli veľmi podstatnými vo vzťahu k rozhodovaniu o vine.

Čo sa týka výrokov o treste u oboch obžalovaných, tieto krajský súd považoval za zákonné a správne a stotožnil sa s tým, že súd prvého stupňa obom obžalovaným neukladal trest odňatia slobody, ale pristúpil k uloženiu výchovného peňažného trestu, ako alternatíve k trestu odňatia slobody za súčasného uloženia primeraného náhradného trestu odňatia slobody.

V prípade prečinu podvodu podľa § 221 ods. 2 Tr. zákona je zákonom stanovená trestná sadzba v rozmedzí 1 až 5 rokov. Z tohto pohľadu teda boli splnené podmienky pre uloženie peňažného trestu tak, ako to má na zreteli ust. § 56 ods. 1, 2 Tr. zákona. Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na konkrétne okolnosti, ktoré odôvodňujú uloženie iba peňažného trestu, ktoré spočívajú predovšetkým v osobe oboch obžalovaných, keď títo pred spáchaním skutku vychádzajú z odpisu registra trestov neboli doposiaľ súdne trestaní, hoci sa voči obžalovanému L. vedie v súčasnosti ďalšie trestné stíhanie, v rámci ktorého je dokonca vo väzbe, avšak je nevyhnutné v tomto štádiu trestného konania rešpektovať zásadu prezumpcie neviny. Okrem týchto skutočností týkajúcich sa osoby obžalovaných krajský súd vzal do úvahy aj dobu viac ako 6 rokov, ktorá uplynula od spáchania skutku a tiež následok konania obžalovaných, keď ku vzniku škody v konečnom dôsledku nedošlo, nakoľko N. uplatnené dávky nevyplatila a jednalo sa „iba“ o pokus trestného činu, v prípade obžalovaného L. vo forme pomoci.

Ani krajský súd u obžalovaných nevzhladol žiadnu priťažujúcu okolnosť. Obom obžalovaným poľahčovalo, že pred spáchaním tohto skutku viedli riadny život, čo by pri ukladaní iného druhu trestu ako peňažného našlo vyjadrenie v priznaní poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zák. Prihliadajúc na povahu spáchaného prečinu ako aj možnosť nápravy páchatelov, ako to má na zreteli ust. § 56 ods. 2 Tr. zákona, potom krajský súd, obdobne ako súd prvého stupňa bol toho názoru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre uloženie takého druhu trestu a účel trestu môže byť dosiahnutý aj uložením primeraného peňažného trestu a teda nie je nevyhnutné ukladať obžalovaným trest odňatia slobody, hoci aj spojený s jeho podmieničným odkladom.

Z hľadiska určenia výšky peňažného trestu krajský súd považoval peňažný trest vo výške 300,- eur u oboch obžalovaných za primeraný povahe a závažnosti trestného činu a rovnako za primeraný v súlade s ust. § 57 ods. 3 Tr. zákona považoval aj náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd postupom podľa § 319 Tr. poriadku zamietol odvolania oboch obžalovaných a okresného prokurátora ako nedôvodné.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.